

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 100/22

Luxemburg, 16 iunie 2022

Avizul 1/20

Proiectul de tratat modernizat privind Carta energiei: cererea de aviz formulată de Belgia este inadmisibilă din cauza caracterului său prematur

Curtea nu dispune de elemente suficiente cu privire la conținutul tratatului preconizat

Tratatul privind Carta Energiei (TCE), aprobat în numele Comunităților Europene în 1997¹, nu a făcut obiectul unei revizuirii majore de la intrarea sa în vigoare, în 1998. În anul 2020 au fost inițiate negocieri privind modernizarea lui. Acestea trebuiau să se întemeieze în special pe o listă de domenii deschise negocierii adoptată în anul 2018 de Conferința cartei².

În cursul negocierilor, Uniunea Europeană a propus modificarea mecanismului de soluționare a litigiilor între investitori și statele contractante³. Dat fiind că domeniul din care face parte acest mecanism nu era cuprins în lista menționată, deschiderea negocierilor cu privire la acest domeniu trebuia să facă obiectul unui consens între părțile contractante. În acest caz însă, consensul nu a fost atins.

La 2 decembrie 2020, Regatul Belgiei a prezentat Curții o cerere de aviz⁴ cu privire la compatibilitatea cu tratatele a mecanismului de soluționare a litigiilor prevăzut în proiectul de TCE modernizat, precum și a noțiunilor de „investiție” și „investitor”⁵. În esență, acest stat membru exprimă îndoieli cu privire la aplicabilitatea acestui mecanism litigiilor între un investitor dintr-un stat membru și un alt stat membru.

În avizul său, Curtea consideră că nu dispune de elemente suficiente cu privire la însuși conținutul proiectului de TCE modernizat și că, în consecință, cererea de aviz trebuie considerată inadmisibilă din cauza caracterului său prematur.

Aprecierea Curții

După ce constată că la data introducerii cererii de aviz nu exista niciun document care să cuprindă textul TCE în versiunea sa modernizată sau cel al articolului 26 din acesta, Curtea arată mai întâi că la aceeași dată negocierile se aflau într-un stadiu foarte precoce. Deși fusese identificată o listă de domenii deschise negocierii, iar aceasta nu includea mecanismul de soluționare a litigiilor, s-ar fi putut și s-ar putea încă să se ajungă la un consens între părțile

¹ TCE a fost aprobat prin Decizia 98/181/CE, CECO, Euratom a Consiliului și a Comisiei din 23 septembrie 1997 privind încheierea de către Comunitățile Europene a Tratatului privind Carta energiei și a Protocolului la Carta energiei privind eficiența energetică și aspectele conexe referitoare la mediu (JO 1998, L 69, p. 1, Ediție specială, 12/vol. 1, p. 253).

² Articolul 34 din TCE prevede că părțile contractante se întrunesc periodic în cadrul Conferinței privind Carta energiei (denumită în continuare „Conferința cartei”).

³ Mecanismul de soluționare a litigiilor între un investitor și o parte contractantă este prevăzut la articolul 26 din TCE.

⁴ În temeiul articolului 218 alineatul (11) TFUE.

⁵ Care figurează în propunerea de modificare a articolului 1 din TCE.

contractante în favoarea introducerii în lista respectivă a domeniului din care face parte mecanismul de soluționare a litigiilor. În consecință, rezultatul eventualelor negocieri privind acest domeniu nu este suficient de previzibil și nu poate fi exclus ca dispoziția referitoare la acest mecanism să fie modificată.

În continuare, Curtea consideră că domeniul de aplicare al mecanismului de soluționare a litigiilor este condiționat de definirea noțiunilor de „investiție” și „investitor”, care fac obiectul negocierilor. Niciun text de modificare a dispoziției care prevede aceste noțiuni nu a fost însă adoptat în acest stadiu. În plus, incidența pe care modificările eventual aduse acestor noțiuni ar putea să o aibă asupra mecanismului de soluționare a litigiilor nu ar putea fi apreciată în lipsa oricărui element care să permită cunoașterea cu o anumită precizie a normelor care guvernează mecanismul menționat.

Având în vedere aceste incertitudini, Curtea apreciază că nu dispune de elemente suficiente cu privire la conținut și, mai exact, cu privire la domeniul de aplicare al dispoziției referitoare la mecanismul de soluționare a litigiilor astfel cum va figura în TCE modernizat. Prin urmare, cererea de aviz apare ca fiind prematură.

În sfârșit, Curtea examinează considerațiile de oportunitate exprimate de anumite state membre care au intervenit în procedură și care ar justifica o luare de poziție din partea sa cu privire la problema compatibilității mecanismului de soluționare a litigiilor cu tratatele. Aceste considerații privesc printre altele lipsa unei interpretări uniforme de către statele membre a aplicării mecanismului de soluționare a litigiilor în discuție în litigiile între un investitor dintr-un stat membru și un alt stat membru și refuzul arbitrilor de a se declara necompetenți pentru soluționarea acestor litigii în cadrul procedurilor de arbitraj întemeiate pe acest mecanism. În această privință, pe de o parte, Curtea constată că asemenea considerații sunt străine de finalitatea procedurii de aviz, mecanismul de soluționare a litigiilor⁶ fiind deja în vigoare. Pe de altă parte, Curtea amintește că a statuat deja⁷ că, în temeiul principiului de autonomie a dreptului Uniunii⁸, mecanismul de soluționare a litigiilor prevăzut de TCE nu este aplicabil litigiilor între un stat membru și un investitor din alt stat membru cu privire la o investiție realizată de acesta din urmă în primul stat membru.

MENȚIUNE: Un stat membru, Parlamentul European, Consiliul sau Comisia poate obține avizul Curții de Justiție cu privire la compatibilitatea unui acord preconizat cu dispozițiile tratatelor sau cu privire la competența de a încheia acest acord. În cazul unui aviz negativ al Curții, acordul respectiv poate intra în vigoare numai după modificarea acestuia sau revizuirea tratatelor.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al avizului se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Rămâneți conectați!

⁶ Astfel cum este prevăzut la articolul 26 din TCE.

⁷ Hotărârea din 2 septembrie 2021, Republica Moldova, C-741/19, EU:C:2021:655 (punctele 40-66).

⁸ Articolul 344 TFUE.